

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG

Iktatószám: T-00746/05/2017.

Ügyintéző: dr. Ferencz Nándor

A Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 188. § (4) bekezdése alapján meghozta az alábbi

HATÁROZATOT:

által képviselt **Rail Cargo Hungaria Árufuvarozási Zrt.** (1133 Budapest, Váci út 92., a továbbiakban: Kérelmező) által a **Kbt. 64. §-a szerinti öntisztázás érdekében meghozott intézkedések megfelelőek megbízhatóságának igazolására, erre tekintettel a Kérelmező kérelmének a Közbeszerzési Hatóság helyt ad.**

Az ügyben eljárási költség nem merült fel.

A határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül a Kérelmező a kérelmét elutasító határozat bírósági felülvizsgálatát kérheti. A kérelmet a Kérelmező székhelye (lakhelye) szerint illetékes közigazgatási és munkaügyi bíróságnak címezve, a Közbeszerzési Hatóságnál kell benyújtani. Tárgyalás tartását a Kérelmező a kérelmében kérheti. A kérelemről a közigazgatási és munkaügyi bíróság nemperekes eljárásban, a kérelem benyújtásától számított hatvan napon belül határoz.

INDOKOLÁS

Kérelmező a Hatósághoz 2017. március 8-án a Kbt. 188. §-a szerinti öntisztázási kérelmet terjesztett elő megbízhatóságának igazolására.

Kérelmező előadta, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdésének n) pontja szerint a közbeszerzési eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki a Tptv. 11.§-a vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti – három évnél nem régebben meghozott – jogerős és végrehajtható versenyfelügyeleti határozatban, vagy a versenyfelügyeleti határozat bírósági felülvizsgálata esetén a bíróság jogerős és végrehajtható határozatában megállapított és bírsággal sújtott jogszállásértést követett el.

Kérelmező előadta, hogy 2012. április 27-i keltezésű [REDACTED] sz. kérelméhez mellékként csatolt határozatában (a továbbiakban: Határozat) a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) egyebek mellett megállapította, hogy a Kérelmező (korábbi nevén MÁV Cargo Zrt.) és a [REDACTED] (a továbbiakban: [REDACTED]) a gazdasági verseny korlátozását célzó megállapodásukkal 2006. január 1. és 2009. május 25. között felosztották a magyar vasúti árufuvarozás piacát, valamint 2006. január 1. és 2007. július 17.

között egységes vasúti áru fuvarozási díjszabást állapítottak meg. A GVH a fenti jogsértésre tekintettel a Kérelmezőt 850.000.000 Ft bírsággal sújtotta. Kérelmező a bírságot a törvényes határidőn belül befizette.

A Határozat értékelése szerint a MÁV Cargo és a [REDACTED] között 2006. január 1. és 2009. május 25. között a magyar vasúti áru fuvarozási piac egymás közötti felosztására vonatkozó megállapodás volt érvényben. A megállapodás egymás hagyományos (ti. piacnyitást megelőzően kialakult, a vállalkozás kezelésében lévő infrastruktúra kiterjedésével egybeeső) szolgáltatási területeinek tiszteletben tartását célozta, amely alapján a MÁV és a [REDACTED] infrastruktúráját egyaránt érintő fuvarokat a MÁV Cargo és a [REDACTED] az egymást követő fuvarozás elve alapján továbbították (az infrastruktúra határponton történő átadással), valamint az infrastruktúra határt nem érintő szállítások esetében sem léptek be fuvarozóként a „másik infrastruktúrájába”. Ezt a Határozat a Tptv. 11. § (2) bekezdés d) pontja, valamint az EUMSZ 101. Cikk (1) bekezdése szerinti piacfelosztásának minősítette.

A GVH megállapítása szerint a vizsgált időszakban a MÁV Cargo egyáltalán nem végzett áru fuvarozási tevékenységet a [REDACTED] pályahálózatán (bár a Határozat 100. pontja szerint egyáltalán nem is volt kizárólag a [REDACTED] infrastruktúráján közlekedő vonat a vizsgált időszakban), míg a [REDACTED] szőrt fuvarok esetén hasonlóképpen egyáltalán nem, irányvonatok esetén pedig csak elhanyagolható, bár növekvő mértékben végzett fuvarozást a MÁV kezelésében lévő infrastruktúrán.

A Határozat díjszabásokra vonatkozó rendelkezései szerint a Kérelmező és a [REDACTED] 2006. január 1. és 2007. július 17. között egységes vasúti áru fuvarozási díjszabást állapított meg, ami a Tptv. 11. § (2) bekezdés a) pontja, valamint az EUMSZ 101. Cikk (1) bekezdése szerinti jogsértésnek minősült, azonban az időszak végén önkéntesen és önálló döntésük alapján ez megszűnt. Az egységes vasúti díjszabások – vagyis az eljárás alá vontak megállapodása – alapján az érintett vasúttársaságok vonalain történő fuvarozás esetén (ideértve a közösen és az önállóan végzett fuvarozási tevékenységet is) a fuvar költség megállapítása azonos díjszabás alapulvételével, vagyis azonos feltételek és elvek szerint történt. A Határozat 156. pontja viszont megállapította, hogy az eljárás alá vontak, így a Kérelmező által a fuvarozatóknak nyújtott kedvezményekre vonatkozóan becsatolt adatok azt mutatják, hogy a vasúttársaságok jelentős, átlagosan 50-80% százalékos kedvezményt nyújtottak a fuvarozatók részére mind közös, mind önállóan végzett fuvarozás esetén.

Kérelmező élt a Tptv. 83. § (1) bekezdésben meghatározott jogával, és a GVH határozatának bírósági felülvizsgálatát kérte. E felülvizsgálat a Fővárosi Törvényszék 2015. április 15-i ítéletével zárult jogerősen (az ítélet másolatát a Kérelmező csatolta kérelméhez). A döntés a kereseteket elutasító elsőfokú bírósági ítéletet hatályában fenntartotta, lényegében elfogadva a GVH határozatában megállapított tényállást és jogi értékelést. A Fővárosi Törvényszék ítélete, mivel fellebbezéssel nem támadható meg, a polgári rendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 228. §-a alapján kihirdetésével jogerőre emelkedett. A Kérelmező és más eljárás alá vontak a jogerős ítélet ellen rendkívüli jogorvoslattal éltek, kérelmüket a Kúria 2016. március 9-i ítéletével elutasította.

Kérelmező álláspontja szerint fentiek alapján 2015. április 16-i hatállyal a Kbt. 62. § (1) bekezdésének n) pontja szerinti kizáró ok hatálya alá került.

Erre tekintettel kérte a Kérelmező megbízhatóságának megállapítását.

A Hatóság először azt vizsgálta, hogy a kérelem az arra jogosulttól származik-e.

A Határozat szerint „az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Rail Cargo Hungária Zrt. és a [REDACTED] a gazdasági verseny korlátozását célzó megállapodással

- 2006. január 1. és 2009. május 25. között felosztották a magyar vasúti áru fuvarozás piacát, valamint
- 2006. január 1. és 2007. július 17. között egységes vasúti áru fuvarozási díjszabást állapítottak meg”.

„Az eljáró verseny tanács kötelezi [...] a Rail Cargo Hungária Zrt.-t [REDACTED] (azaz [REDACTED] forint) versenyfelügyeleti bírság megfizetésére”.

A Fővárosi Törvényszék [REDACTED] sz. ítélete (a továbbiakban: Ítélet) szerint a Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az Ítélet szerint a vasúti áru fuvarozás területén a felperesek meghatározó piaci erővel rendelkező vállalkozásokként a verseny tisztaságát veszélyeztető és kedvezőtlen hatást generáló felróható magatartást tanúsítottak. Jelen ügyben a jogsértő cselekmények súlyához, az elkövetési magatartás jellegéhez és körülményeihez igazodóan feltárt tényezőket az alperes a súlyuk és nyomatékuk szerint helyesen értékelt.

A fentiek alapján megállapítást nyert, hogy a Kérelmező a Kbt. 62. § (1) bekezdés n) pontja alapján kizáró ok hatálya alatt áll, így a kérelem a jogszulttól származik.

A Hatóság a hiánypótlással kiegészített kérelem alapján érdemben elbírálta, hogy a kérelem megfelel-e a Kbt. 188. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak.

A Kbt. 188. § (1) bekezdése utolsó fordulata alapján a megtett intézkedésekkel kapcsolatos bizonyítékokat a kérelemmel együtt kell benyújtani a Közbeszerzési Hatóság részére.

Kérelmező intézkedéseinek igazolása érdekében a következő dokumentumokat csatolta kérelméhez:

- ügyvédi meghatalmazás,
- Határozat,
- Ítélet,
- Kérelmező 2008. szeptember 15-én kelt beadványa
- Kérelmező 2012. január 12-én kelt beadványa
- Kérelmező 2012. április 23-án kelt beadványa
- Kérelmező és az [REDACTED] között létrejött megállapodás és egy kiegészítő megállapodás az e-learning oktatásra vonatkozóan,
- három versenyjogi képzés jelenléti íve,
- az e-learning képzés rövid bemutatása, valamint az arról készült prezentáció,
- két összefoglaló táblázat az e-learning képzést elvégző munkatársakról
- CD melléklet, amely tartalmazza a Kérelmező 2008. szeptember 15-én kelt beadványa 8., valamint 11-12. mellékletét, illetve a Kérelmező 2012. április 23-án kelt beadványa első mellékletét,
- [REDACTED] szülő Utasítás,
- nyilatkozat esetleges igények Utasítás szerinti elbírálásáról,
- 2012. január 13-án kelt beadvány,
- 2012. április 16-án kelt beadvány,
- 2008. augusztus 25-én kelt beadvány
- 2008. november 28-án kelt beadvány,
- 2009. szeptember 11-én kelt beadvány,
- 2009. október 19-én kelt beadvány,
- 2012. február 10-án kelt beadvány.

A Kbt. 188. § (2) bekezdése alapján a kizáró ok hatálya alá tartozó gazdasági szereplő a megbízhatóságának bizonyítása érdekében köteles igazolni, hogy

- a) a bűncselekménnyel, kötelességszegéssel vagy egyéb jogsértéssel okozott kárt - a károsult által elfogadott mértékben - megtérítette vagy arra meghatározott határidővel kötelezettséget vállalt;
- b) az illetékes hatóságokkal aktívan együttműködve átfogóan tisztázta az ügy tényállását és körülményeit; és
- c) olyan technikai, szervezeti és személyi intézkedést hozott, amely alkalmas a további bűncselekmény, kötelességszegés, illetve egyéb jogsértés megelőzésére.

Kérelmező a kérelmében nem igazolta megfelelően a Kbt. 188. § (2) bekezdés a), b) és c) pontját, ezért a Kérelmezőt a Hatóság a Kbt. 188. § (4) bekezdése alapján 2017. március 23-án kelt végzésében hiánypótlásra hívta fel. Kérelmező a hiánypótlási felhívást 2017. március 28-án vette kézhez és 2017. április 12-én hiánypótlást nyújtott be, melyet a Hatóság 2017. április 19-én vett kézhez.

A Hatóság a kérelem alapján érdemben elbíráltta, hogy a Kérelmező által megtett intézkedések és azok alátámasztására csatolt bizonyítékok megfelelőek-e megbízhatósága igazolásához.

Kérelmező a Kbt. 188. § (2) bekezdés a) pontja vonatkozásában az alábbiak szerinti nyilatkozatot tette.

A Kérelmező előadta, hogy a jogerős ítélettel elfogadott Határozat indokolása nem állapított meg semmilyen konkrét kárt, amelyet a Kérelmező Határozatban jogsértőnek minősített magatartása okozott volna. Kérelmező kiemelte, hogy a Határozat is elismerte, hogy a Kérelmező igen jelentős, 50-80 % közötti mértékű kedvezményeket adott az egységes díjszabásból, és a tényleges fuvardíjak ennek alapján alakultak ki. Erre tekintettel Kérelmező álláspontja szerint a Kérelmező magatartása kimutatható, számszerűsíthető kárt nem okozott.

Kérelmező előadta, hogy nincs tudomása a [REDACTED] az ügygel összefüggésben vele szemben kezdeményezett peres eljárásról, illetve érvényesített igényről sem. Tekintettel arra, hogy a Határozatban megállapított jogsértések legkésőbb 2014. május 25-én elévültek, gyakorlatilag kizárt, hogy a későbbiekben kárigényt érvényesítsenek a Kérelmezővel szemben. Különösen nem várható ez arra tekintettel, hogy a Kérelmező ügyfelei kizárólag vállalkozások, tipikusan jelentős áruforgalmat lebonyolító nagyvállalatok, amelyek tisztában vannak jogaikkal, és esetleges kárigényüket nyilvánvalóan érvényesítették volna az elévülési időn belül.

Mindettől függetlenül Kérelmező vállalja, hogy a Határozatban azonosított magatartások miatt esetleg kárt szenvedtek [REDACTED], és [REDACTED].

Hiánypótlásában Kérelmező előadta, hogy a Határozatban marasztalt magatartások (piacfelosztó, horizontális ármeghatározás) ún. kizsákmányoló típusú megállapodások, amelyek eredményeképpen a vevők, a Kérelmező ügyfelei szenvedhettek volna kárt a GVH által marasztalt magatartások miatt, hiszen mind a díjszabás azonossága, mind a máshoz fordulási lehetőség piacfelosztás miatti csökkenése a szerződéses partnereikkel való kapcsolatukra hathatott volna.

Kérelmező szerint azonban ténylegesen a magatartások nem okoztak kárt senkinek. Amint azt maga a GVH is megállapította a Határozat 156. pontjában, az eljárás alá vontak, így a Kérelmező jelentős, átlagosan 50-80 % kedvezményt nyújtott a fuvaroztatók részére mind közös, mind önállóan végzett fuvarozás esetén. A Kérelmező által alkalmazott árak valójában éles verseny eredményeképpen alakultak ki, tipikusan tenderek alapján megkötött éves szerződésekben. Ezen versenyben ráadásul nem csak az eljárásban érintett vállalkozások, hanem más magyar – és sokszor külföldi – vasútvállalatok is részt vettek, amelyek komoly versenytömést támasztottak. Ezért függetlenül attól, hogy az eljárásban még szereplő

██████████-vel azonos volt-e a díjszabás (azaz a listaár), a versenynyomás piaci árakat, versenyárakat eredményezett a kedvezményekkel kialakított, az ügyfelekkel szemben alkalmazott tényleges árak révén.

Másik oldalról – Kérelmező szerint – az állítólagos piacfelosztás (azaz, hogy a ██████████ és a Kérelmező nem fuvarozott a másik szolgáltatási infrastruktúráján) sem eredményezett semmilyen kárt. Amint azt a Határozat is elismerte, a ██████████ ténylegesen fuvarozott önállóan a Kérelmező szolgáltatási területén; egyáltalán nem volt csak a ██████████ területén teljesítendő fuvar; a Kérelmező pedig önállóan gyorsabban és rövidebb úton, így olcsóbban fuvarozott a ██████████ szolgáltatási területét elkerülve, Hegyeshalom felé. Piacfelosztásnak a GVH Határozat valójában csak azt minősítette, hogy a közösen végzett (azaz Sopronon keresztül) fuvarozás egy kisebb (kb. 20%-os) részén a felek az együttműködésnek egy tradicionális formáját, az ún. egymást követő fuvarozás módszerét alkalmazták általános jelleggel, a vitatott megállapodások alapján. Ez azt jelentette, hogy az infrastruktúráhatáron és nem máshol adták át egymásnak a vonatot, illetve alvállalkozóként vettek igénybe egymástól bizonyos vasúti szolgáltatásokat. Ez tényleges ügyfélkárt nem eredményezhetett.

Ezt alátámasztja az is, hogy a Határozat meghozatala, azaz 2012. óta senkitől sem érkezett egyetlen kártérítési igény sem. Nem érvényesített senki ilyen igényt annak ellenére sem, hogy a Kérelmező ügyfelei professzionális szállítmányozó vagy fuvaroztató cégek, amelyek ismerik mind a piac működését, mind az alkalmazandó jogszabályi rendelkezéseket.

Kérelmező továbbá előadta, hogy tekintettel arra, hogy ügyfelei túlnyomó többségével ██████████ évre szóló szerződést köt a feltételekről, és a Határozat szerint a jogsértés 2007-ben, illetve 2009-ben befejeződött, az ügyfelekkel ██████████ kötött megállapodásokat már ██████████ nem befolyásolhatják a Határozatban marasztalt magatartások. Ez azt is jelenti, hogy az alkalmazandó jogszabályok alapján az emiatti kártérítési igények már elévültek, így új igények érvényesítése a Kérelmezővel szemben jogilag kizárt.

Mindettől függetlenül a Kérelmező akként nyilatkozott, hogy rendezi a kártérítési igényeket ██████████ alapján, amelyet az ██████████ alakítottak ki. Ezt a folyamatot a Kérelmező ██████████

című utasítása (a továbbiakban: Utasítás) rögzíti (az Utasítást a Kérelmező mellékletként csatolta kérelméhez). Az Utasítás részletesen rögzíti az igények elbírálásának felelőseit, határidőket, folyamatot. A 2. sz. mellékletként csatolt nyilatkozatban (a továbbiakban: Nyilatkozat) a Kérelmező kifejezetten vállalja, hogy amennyiben mégis érkezik bármilyen, a Határozathoz kapcsolódó ██████████

A határozat 266. pontja szerint a MÁV Cargo számára szabályozottan hozzáférhető ██████████ és MÁV infrastruktúra egyaránt idegennek tekinthető, ezért nem következik, hogy a MÁV Cargo számára mindig ésszerűbb Hegyeshalom, mint Sopron használata határátmenetként.

A Határozat 280. pontja szerint az eljárás alá vontak hivatkoztak továbbá arra, hogy a ██████████ 2007-től fokozatosan növekvő mértékben végez önálló fuvarozást. A Versenytanács ugyanakkor kiemeli, hogy a megállapodás részleges be nem tartása – különösen ilyen korlátozott, piaci méretet el nem érő körben – nem kérdőjelezi meg a megállapodás létét.

A leírtak alapján megállapítható, hogy ugyan a Kérelmező érve, miszerint önállóan, gyorsabban és rövidebb úton, így olcsóbban fuvarozott a ██████████ szolgáltatási területét elkerülve Hegyeshalom felé, nem állja meg a helyét, azonban a megállapodás tényén túl azzal összefüggésben okozott kárra vonatkozóan nem tett egyértelmű megállapítást a GVH.

A Határozat 153. pontja szerint a kedvezményezés a vasúttársaságok árufuvarozási forgalmának jelentős hányadát érinti. A MÁV Cargo esetében ismert egy, az előzetes értesítés nélküli helyszíni szemle során lefoglalt belső irat, a MÁV Cargo vezérigazgató helyettese által a vezetői értekezlet számára a 2007. évi árpolitikával kapcsolatban készített előterjesztés, amely arra utal, hogy a nyilvánosan meghirdetett tarifák „a bruttó díjszinten elérhető árakat (maximálisan elérhető árakat)” jelentik, azonban ilyen árakon a forgalomnak minimális része, mintegy 5-15 %-a fut. A bruttó díjak azon áruféleségek esetében érvényesíthetők, ahol a vasúti árufuvarozás nagyon erős alkupozícióban van (pl. ha az ügyfél az üzemi technológia miatt szorosan kötődik a vasúti szállításhoz, vagy ha a biztonsági előírások miatt adott áruféleség nem szállítható közúton). Az előterjesztés utal arra is, hogy a nemzetközi irányvonatos szegmensben – kiküszöbölendő a liberalizáció hatásait – a társaságnak fokozatos árcsökkentést kell végrehajtania forgalmai megőrzése érdekében.

A Határozat 156. pontja szerint a vasúttársaságok jelentős, átlagosan 50-80% kedvezményt nyújtanak a fuvarozatók részére.

A Határozat 363. pontja szerint továbbá az ármegállapodás érvényesülése kapcsán ugyanakkor kisebb mértékben enyhítő körülmény, hogy a fuvarok jelentős része esetében a tényleges árak eltérhettek az egységes díjszabás szerinti ártól.

A Határozat 369. pontja szerint az ármegállapodás kapcsán a Versenytanács a bírság mértékét csökkentő tényezőként értékelte, hogy az eljárás alá vontak díjszabásai a kifogásolt 2004. május 1. és 2007. július 17. közötti időszakban mindvégig hatósági jóváhagyás alá estek.

A leírtak alapján a Hatóság álláspontja szerint az egységes árufuvarozási díj kialakítása következtében nem állapítható meg egyértelműen károkozás ténye, tekintettel arra is, hogy az áruforgalom minimális része futott a nyilvánosan meghirdetett tarifák alapján, továbbá, hogy a vasúttársaságok jelentős, átlagosan 50-80% kedvezményt nyújtottak a fuvarozatók részére a Határozat szerint.

Tekintettel arra, hogy Kérelmező nyilatkozatával ellentétes információ, illetve dokumentum nem jutott a Hatóság tudomására az ügy vizsgálata során, erre tekintettel a Hatóság elfogadta Kérelmező fenti nyilatkozatát a Kbt. 188. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt igazolására és a potenciális károsultak tekintetében a kár megtérítésére vonatkozó kötelezettségvállalást nem kellett vizsgálnia a Hatóságnak.

Kérelmező a Kbt. 188. § (2) bekezdés b) pontjával kapcsolatban előadott, az ügy tényállásának és körülményeinek tisztázására tett intézkedései az alábbiak szerint alkalmasak Kérelmező megbízhatóságának megállapítására.

Kérelmező előadta, hogy a [REDACTED] sz. eljárásban a jogszabály rendelkezéseinek és abból fakadó kötelezettségeinek eleget téve aktívan közreműködött, tevőlegesen segítve a GVH-t a tényállás feltárásában.

Ennek keretében a Kérelmező minden, a hatóság által feltett kérdést az alkalmazandó határidőben megválaszolt, annak ellenére, hogy ez megfeszített munkát igényelt mind a Kérelmező menedzsmentjétől, mind számos munkavállalójától. A több kötetnyi beadvány és mellékletek keretében nagy terjedelemben adatokkal is alátámasztva bemutatta a piacot, a cég működését, az ügyfelekkel fennálló kapcsolatát, a GVH által feltett kérdésekre kötelezően megadandó válaszadáson túl is.

Ennek keretében Kérelmező felhívta a figyelmet arra, hogy a Határozatban marasztalt Kérelmező magától csatolta a GVH számára 2008. szeptember 15-én kelt beadványa mellékleteként (Kérelmező a beadványt mellékletként csatolta a kérelméhez). Kérelmező az előzetes álláspontra tett, 2012. január 12-én kelt beadványban, illetve mellékleteiben önkéntesen részletes adatokkal mutatta be a piacot, csatolt költségszámításokat,

árkalkulációkat (mellékletként csatolta a Kérelmező kérelméhez). Továbbá 2012. április 16-án kelt kiegészített előzetes álláspontra tett észrevétele alapján 2012. április 23-án csatolt, számos, a tényállást alátámasztó bizonyítékot (a beadványt a Kérelmező mellékletként csatolta).

Kérelmező előadta, hogy a Hatóság gyakorlata (MKB Bank Zrt. ügyében hozott Határozat) szerint „a pusztán adatszolgáltatás nem minősül együttműködésnek, azonban az európai joggyakorlat alapján, ha az eljárás alá vont vállalkozás olyan adatszolgáltatást végez, illetve olyan nyilatkozatot tesz, melyekre egyébként jogszabályi kötelezettsége nem volt, azt együttműködésnek kell értékelni”.

Mivel a fentiek szerint Kérelmező (különösen 2012. január 12-én kelt beadványában, de egyébként is) a szükségesnél jóval nagyobb mennyiségű és mélységű bizonyítékot és adatot szolgáltatott az eljárás során, a Kérelmező álláspontja szerint aktív együttműködő magatartása megállapítható.

Kérelmező szerint bizonyítja együttműködő magatartását az a tény is, hogy vele szemben az eljárás során nem került sor a Tpv. 61. § és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 61. §-a szerinti eljárási bírság kiszabására.

A Kérelmező megjegyezte ugyanakkor, hogy a Tpv. 64/B. §-ának (1) bekezdése szerint „az ügyfél jogsértést beismerő nyilatkozatot nem köteles tenni”. Ennél fogva a Kérelmező véleménye szerint az a tény, hogy élt a jogszabályban foglalt jogosítványával és a jogszabály fent bemutatott rendelkezéseivel összhangban nem ismerte el a jogsértést, nem tekinthető az együttműködés megtagadásának.

Hiánypótlásában Kérelmező előadta, hogy a Tpv. 64/A. § (1) bekezdés alapján a „vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács felhívására az ügyfél köteles közölni az érdemi döntéshez szükséges adatokat, ideértve a személyes és -ha az érintett adat védelmét szabályozó külön törvény azt nem zárja ki - a védett adatokat is. Az ügyfél jogsértést beismerő nyilatkozatot nem köteles tenni, azonban az egyéb rá nézve terhelő bizonyíték rendelkezésre bocsátását, adatok, iratok szolgáltatását nem tagadhatja meg”. Ugyanakkor a Ket. 50. § (1) bekezdése szerint a „hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, bizonyítási eljárást folytat le”.

Kérelmező szerint ebből az következik, hogy az eljárás alá vont vállalkozás csak a neki feltett kérdések megválaszolására köteles; minden ezt meghaladó információ- és adatszolgáltatás már a törvényi kötelezettséget meghaladó, a tényállás feltárását elősegítő aktív magatartásnak minősül.

A Kérelmező előadta, hogy magatartása két tekintetben minősül álláspontja szerint ilyen, a törvényi kötelezettséget meghaladó aktív együttműködő magatartásnak:

- egyrészt, a Kérelmező több adatot, információt erre vonatkozó felhívás nélkül, önkéntesen nyújtott be, előfordult, hogy a Kérelmező által önkéntesen benyújtott adatoknak, információknak a kibővítését kérte a GVH kérdéssel, ami a Kérelmező megítélése szerint szintén az önkéntes adatszolgáltatás körébe tartozik, hiszen az önkéntes információátadás, adatszolgáltatás hiányában a GVH nem is tette volna fel az adott kérdést;
- másrészt, a GVH által feltett kérdéseket a Kérelmező a legtöbb alkalommal a szükségesnél bővebben, a törvényi kötelezettséget meghaladó terjedelemben és mélységben válaszolta meg.

Ennek alátámasztására a Kérelmező csatolta kérelméhez a kiemelt adatszolgáltatásokat.

Kérelmező előadta, hogy különösen az alábbi esetekben nem kérdésre válaszolva, önkéntesen adott információkat és adatokat, illetve nyújtott be bizonyítékokat a GVH-nak.

- Kérelmező önkéntesen részletesen szolgáltatott adatokat és információkat különösen a szórt és az irányvonatos forgalomról és erre vonatkozó adatokat szolgáltatott önkéntesen a szolgáltatási infrastruktúráról, a vasúttársaságok közötti jogszertű együttműködési formákról, a [REDACTED] és a Kérelmező együttműködéséről és ennek sajátos, az infrastruktúrában gyökerező indokairól, az együttműködés előnyeiről, ennek alátámasztására saját adatai alapján számításokat is csatolt Kérelmező a díjszabások háttereit és működését illetően.
- Kérelmező önkéntesen mutatta be különösen a szórt vasúti fuvarozás jellemzőit, a 21-es vonal átadásának körülményeit, a 2007. július 17-i díjtarifa-módosítás körülményeit.

Kérelmező előadta továbbá, hogy számos többletinformációt szolgáltatott a GVH számára a kérdések megválaszolása során.

- A GVH által feltett kérdésre válaszul mutatta be a Kérelmező részletesen, saját maga által feltárt bizonyítékokkal alátámasztva a díjtarifa kialakításának és meghirdetésének folyamatát.
- KSH adatok alapján részletesen leírta és bemutatta a magyar áru fuvarozási piacot.
- Kérelmező a válaszokat részletesen, mellékletekkel együtt adta meg a szerződéses kapcsolataira, a piacra és más piaci résztvevőkre vonatkozóan. Kérelmező kiemelte, hogy maga nyújtotta be a GVH által végül marasztalt, [REDACTED] [REDACTED]-vel kötött megállapodást mellékletként.
- Kérelmező előadta, hogy a megkívántnál jóval részletesebben mutatta be a szerződéskötés indokait, ennek keretében a melléklete táblázatosan mutatta be a felek együttműködését. Kérelmező a kérdésen túlmutatóan mutatta be ennek keretében a vállalkozás más vállalatokkal való együttműködését és árazási gyakorlatukat is.
- A bevezetőben Kérelmező konkrét kérdés nélkül mutatta be részletesen a [REDACTED]-vel kötött megállapodás hátterét, indokait, körülményeit. Ezen felül Kérelmező előadta, hogy válaszai lényegesen túlmutatnak a kérdések pusztá megválaszolásán. Így különösen: kiemelte a Kérelmező, hogy összehasonlította a közúti és a vasúti áru fuvarozást, részletesen, konkrét számításokat csatolt be a [REDACTED]-vel való együttműködés hasznairól.
- Kérelmező részletesen bemutatta a nemzetközi elszámolási rendszer működését, bemutatta ennek költségeit, továbbá terjedelmesen nyilatkozott a különféle nemzetközi, így különösen a köteléki díjszabásról.
- Kérelmező pusztá válaszádnál bővebben válaszolta meg a kérdéseket a szolgáltatási infrastruktúra, a Hálózati Üzletszabályzat, illetve a Vasúti törvény értelmezése és működése, a működésre vonatkozó adatokból önkéntesen levont következtetések, a tarifaközösség önkéntes történeti áttekintések, valamint kedvezmény-rendszerek tekintetében.

Kérelmező részletesen bemutatta az általa a GVH számára önkéntesen nyújtott, illetve azon adatszolgáltatásokat, amelyek a Kérelmező törvényi kötelezettségét meghaladó többletinformációkat tartalmaztak. A Hatóság úgy ítélte meg, hogy Kérelmező önkéntes adatszolgáltatás folytán aktívan együttműködve az illetékes hatósággal tisztázta az ügy tényállását és körülményeit. A leírtakra tekintettel a Hatóság megállapította, hogy Kérelmező az általa hivatkozott eljárással összefüggésben megfelelően igazolt olyan körülményeket, amelyek a Kbt. 188. §-a (2) bekezdésének b) pontjával összefüggésben megkövetelt intézkedések megtételét alátámasztják.

Kérelmező a Kbt. 188. § (2) bekezdésének c) pontjában foglaltakkal kapcsolatban az alábbi nyilatkozatot tette:

Kérelmező előadta, hogy a [REDACTED] sz. eljárás tárgyát képező, 2009-ben lezárult magatartással kapcsolatos elmarasztalását követően a Kérelmezőt nem marasztalták a Tptv. 11. §-ba vagy az EUMSz. 101. cikkébe ütköző magatartás miatt.

Kérelmező a következő olyan technikai, szervezeti és személyi intézkedéseket hozta, amelyek – Kérelmező szerint - alkalmasak a további versenyjogsértések megelőzésére.

1. Technikai és szervezeti intézkedések

A Kérelmező az osztrák [REDACTED] [REDACTED] 99,9%-os tulajdonában áll. A verseny- és kartelljoggal az [REDACTED] jogi szervezetén belül külön szakág foglalkozik. Emellett számos, a versenyjogi megfelelés biztosítása érdekében tett intézkedés történt az egész [REDACTED] [REDACTED] (így a Rail Cargo Hungaria Zrt.-nél is). Ide tartozik többek között a rendszeres, munkatársak személyes jelenlétében megtartott képzések és az éves kartelljogi ún. e-learning (elektronikus tanulás) programok a cégcsoport országainak nyelvén. A versenyjogi normák betartása rendszeres témája a belső ellenőrzéseknek, például a Compliance-részleg kartelljogi auditja keretén belül. Kérelmező mellékletként csatolt egy, a Kérelmező és az [REDACTED] között létrejött megállapodást és egy kiegészítő megállapodást az e-learning oktatásra vonatkozóan. Emellett a Kérelmezőnél magánál is a jogi vezető felelős az üzletek versenyjognak megfelelő megkötéséért. A felelősök számos, az alábbiakban részletezett megelőző intézkedéseket tettek a kartelljog megsértésének elkerülése érdekében.

A munkatársak személyes jelenlétében megtartott oktatás kapcsán megállapítható, hogy 2014 óta rendszeres, az [REDACTED] jogi osztálya által megtartott, versenyjogi tartalmú képzésre került sor. Kérelmező mellékletként csatolta három képzés jelenléti ívét is, amelyen az érintett munkavállalók aláírásukkal igazolták, hogy részt vettek a képzésen.

A kizáró ok bekövetkeztét követően, 2015. októberétől a Kérelmezőnél bevezették az online, elektronikus versenyjogi képzést (e-learning program), amelyet minden érintett munkavállalónak kötelezően el kell végeznie. Érintett munkavállalónak különösen a kereskedelmi és a kereskedelmet támogató munkakörrel rendelkező munkavállalók minősülnek. Az anyag rövid bemutatását, valamint az arról készült prezentációt mellékletként csatolta a Kérelmező. Az e-learning program az alábbiak szerint kerül végrehajtásra: a kérelmező minden évben összeállít egy hatályos névsort minden érintett munkavállalóról, különös tekintettel a kereskedelmi (értékesítés), jogi és pénzügyi szervezetek munkatársaira. Ezen érintettek e-mailben kapnak egy linket, amelyen keresztül elérhető az eljárási utasításon alapuló, életszerű példákat bemutató, interaktív e-learning felület. Ha a munkavállaló teljesítette az e-learning oktatást, ezt követően egy rövidebb tesztsort kell kitöltenie, amelynek megfelelése esetén az érintett munkavállaló kap egy bizonyítványt, amelyet aláírva vissza kell juttatnia az [REDACTED] jogi osztályára. Aki nem végezte el az oktatást, illetve nem küldte vissza az aláírt bizonyítványt, azt ismételten figyelmeztetik az elvégzésre vonatkozó kötelezettségére. Kérelmező mellékletként csatolt két táblázatot, amelyek mutatják, hogy az arra kötelezett munkatársak az e-learning képzést a 2015. és 2016. évben elvégezték.

2. Személyi intézkedések

Kérelmező előadta, hogy a kizáró okkal érintett magatartás tanúsítása óta a Kérelmező felső vezetése teljesen megváltozott, az akkori vezérigazgató, a pénzügyi igazgató és a kereskedelmi igazgató is távoztak a Kérelmezőtől vagy eltérő munkakörben dolgoznak, így nem volt lehetőség egyéb személyi intézkedés megtételére.

3. Intézkedések időzítése

Kérelmező előadta, hogy a Hatóság gyakorlata alapján a „Kbt. 64. § (1) bekezdése szerint tehát a kizáró ok fennállása esetén van lehetősége az ott felsorolt gazdasági szereplőknek az öntisztázásra. Jelen esetben a kizáró ok a Kbt. 62. § (1) bekezdés n) pontja alapján 2016. február 23-tól áll fenn, ezért az azt megelőzően tett intézkedések annyiban vizsgálhatók, amennyiben a Kérelmező bizonyítani tudja, hogy a korábban megtett intézkedések a jövőben is kellőképpen biztosítani képesek a további jogsértések megelőzését” (UniCredit Bank Hungary Zrt. ügyében hozott határozat)..

Kérelmező előadta továbbá, hogy jelen ügyben a kizáró ok 2015. április 15-től, a Fővárosi Törvényszék jogerős és végrehajtható másodfokú ítéletének kihirdetésétől áll fenn. Elsősorban, a mellékelten csatolt iratok szerint versenyjogi oktatásra 2015. október 15-én, tehát a kizáró ok bekövetkeztét követően (is) sor került, és az online oktatás is ezt követően lett kialakítva és vezetve. Bár egyes oktatási anyagok a kizárási ok beálltát megelőzően készültek, azonban oktatásra már a kizáró ok bekövetkeztét követően került sor, amint azt a csatolt jelenléti ívek is mutatják.

Másrészt, a fenti intézkedések egy részére azért került sor a kizáró ok bekövetkeztét megelőzően, mert a GVH Határozatának bírósági felülvizsgálata meglehetősen elhúzódtott, ugyanakkor a Kérelmező mielőbb igyekezett csökkenteni a versenyjogi kockázatot. Ennek érdekében az eljárás jogerős befejeződését megelőzően is versenyjogi előadást készített elő és tartott a munkavállalóknak a jogsértések megelőzése érdekében. Ezek a megfelelőségi intézkedések a kizáró ok beálltát követően is folytatódnak, versenyjogi képzésekre – az ismeretek felfrissítése és hangsúlyozása, valamint a munkavállalók fluktuációja miatt – rendszeresen sor kerül.

Kérelmező álláspontja szerint a Kbt. 64. § (1) bekezdése sem kívánja azt elérni, hogy a megfelelő intézkedéseket a lehető leghamarabb meghozó vállalkozások hátrányba kerüljenek azokhoz képest, akik csak a kizáró okot követően kezdenek el lépéseket tenni a jogsértés megismétlődésének elkerülése, a jogszerű működés biztosítása érdekében. Ezért a Kérelmező álláspontja szerint a kizáró ok beálltát megelőző intézkedések, különösen a Kérelmező által tett intézkedések már önmagukban megalapozhatják a Kbt. 188. § (2) bekezdés c) pontja szerinti feltétel megvalósulását. Emellett azonban a Kérelmező a kizáró ok beálltát követően is hatékony lépéseket tett a további jogsértés megelőzésére. Ezt a Kérelmező álláspontja szerint az is alátámasztja, hogy a kizáró ok bekövetkeztét követően nem került sor vele szemben jogsértés megállapítására.

Kérelmező nem igazolta személyi intézkedések körében tett kijelentéseit, azonban a cégjegyzék adatai alapján a Hatóság megállapította, hogy nincs olyan, vezető tisztségviselő vagy a Kérelmező vállalat képviselőjére jogosult egyéb személy, akinek jogviszonya a jogsértés elkövetésének idején és jelenleg is fennállna.

A Kbt. 64. § (1) bekezdése szerint tehát a kizáró ok fennállása esetén van lehetősége az ott felsorolt gazdasági szereplőknek az öntisztázásra. Jelen esetben a kizáró ok a Kbt. 62. § (1) bekezdés n) pontja alapján 2015. április 15-től áll fenn, ezért az azt megelőzően tett intézkedések annyiban vizsgálhatók, amennyiben a Kérelmező bizonyítani tudja, hogy a korábban megtett intézkedések a jövőben is kellőképpen biztosítani képesek a további jogsértések megelőzését.

A Kbt. 188. § (3) bekezdése szerint a Hatóság a (2) bekezdésben említett intézkedés értékelésekor köteles figyelembe venni a bűncselekmény, köteleességszegés vagy egyéb jogsértés súlyosságát és sajátos körülményeit. A Hatóság figyelembe vette, mint mérlegelési szempontot a jogsértés óta eltelt időt.

Fentiekre tekintettel a Hatóság mérlegelési jogkörében megállapította, hogy Kérelmező az általa hivatkozott eljárással összefüggésben megfelelően igazolt olyan körülményeket, ame-

lyek a Kbt. 188. §-a (2) bekezdésének c) pontjával összefüggésben megkövetelt intézkedések megtételét alátámasztják.

Összegezve a fentieket, megállapítható, hogy Kérelmezőnek a Kbt. 188. § (2) bekezdés a)-c) pontjai szerinti intézkedései Kbt. 62. § (1) bekezdés n) pontja szerinti kizáró ok fennállása ellenére kellőképpen igazolják a megbízhatóságát.

Budapest, 2017. május 5.

Rigó Csaba Balázs
elnök

